

4. Případové studie a „kauzy“

4.1 Případová studie 1 – úspěšná žádost

Společnost „A“ podala **žádost na obecní úřad „B“ o poskytnutí informace o životním prostředí** (dále jen „informace“) podle *zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v platném znění* (dále jen „zákon“), týkající se společnosti „C“. Konkrétně požadovala informace o množství vyprodukovaných odpadů katalogové číslo 19 08 05 za poslední dva roky, způsob naložení s tímto odpadem, popř. identifikaci subjektů, kterým byl tento odpad společností „C“ předán. Žádost byla podána bez jakéhokoli odůvodnění.

V rámci obecního úřadu jako povinného subjektu podle § 2 písm. b) zákona byl případ přidělen oddělení odpadů odboru životního prostředí, který posoudil žádost podle § 3, 4 a 5 zákona. Ze žádosti, která byla podána písemně bylo patrné kdo ji podal a čeho se týká informace jež má být poskytnuta, a proto nebyl použit postup podle § 3 odst. 2 a 3 zákona. Vzhledem k tomu, že obecní úřad měl požadované informace k dispozici² a tyto informace nebyly zveřejněny, nepoužil se ani postup podle § 4 a 5 zákona a bylo přistoupeno k posouzení žádosti podle § 8 zákona.

V § 8 zákona jsou uvedeny případy omezení přístupu k informacím. V této souvislosti bylo posuzováno zejména zda se nejedná o možnost podle odst. 1 písm. d) (obchodní tajemství). Po vyloučení této možnosti, a to zejména v souvislosti s odst. 4 písm. a) a po vyloučení všech ostatních důvodů pro omezení přístupu k informacím podle § 8 zákona, přistoupil povinný subjekt, v souladu s ustanovením § 7 zákona, bez zbytečného odkladu, ve lhůtě do 30 dnů k poskytnutí informace žadateli a nebylo použito postupu podle § 9 zákona.

² Jednalo se o obecní úřad obce s rozšířenou působností, který zpracovává evidenci ročních hlášení o odpadech.

Vzhledem k tomu, že žadatel nenavrl ve své žádosti formu ani způsob, jichž by mělo být využito při zpřístupnění informace, rozhodl se obecní úřad pro písemnou formu v souladu s § 6 zákona.

Poznámka:

V případech, kdy není posouzení podle § 8 jednoznačné, lze doporučit konzultaci s nadřízeným orgánem (KÚ).

4.1 Případová studie 2 – pokuta za neoprávněné poskytnutí osobních údajů

Obecní úřad v “X” **zneužil osobní údaje**. Překročení zákona se dopustil starosta obce, který předal kopie petičních listin společnosti “Y”, jež v katastru obce provozuje skládku.

Na problémy související s provozem skládky si stěžovali signatáři petice a žádali obec, aby zabránila dalšímu porušování provozního řádu a poškozování životního prostředí. V petici občané požadovali zabezpečení skládky proti úletům odpadků ze skládky, proti unikání odpadních vod, a proti šíření nepříjemného zápachu. Požadovali také úklid nepořádku v okolí skládky. Starosta obce “X” neoprávněně předal listiny s podpisy a adresami občanů společnosti “Y”, která provozuje inkriminovanou skládku. Tím se provinil porušením zákona na ochranu osobních údajů. Úřad na ochranu osobních údajů následně vyměřil obci pokutu (více informací <http://www.arnika.org/>).

4.3 Případová studie 3 – rozhodnutí nadřízeného orgánu

Občanské sdružení XY žádalo o **informace o územním řízení**, týkajícím se plánované výstavby golfového hřiště. S odvoláním na § 133 stavebního zákona, obsahujícím vlastní ustanovení o poskytování informací, odmítl příslušný stavební úřad požadované informace poskytnout. Občanské sdružení podalo proti tomuto rozhodnutí odvolání proti odepření informací k nadřízenému úřadu. Nadřízený stavební úřad na základě podaného odvolání rozhodl požadované informace zpřístupnit (více informací <http://www.i-eps.cz/>).

4.4 Případová studie 4 – právo na kopie dokumentů

V soudním řízení Transparency Int. vs. Ředitelství silnic a dálnic potvrdil Nejvyšší správní soud, o **právo na kopie dokumentů**. Nelze obcházet smysl zákona poskytnutím údajů "o dokumentu" či výběrem informací z požadovaného dokumentu. Žadatel má právo na celý textový obsah, tedy v zásadě na kopie dokumentů. Z rozsudku vyplývá:

- § Poskytováním informací je především poskytování jejich obsahu (tedy zpravidla textu).
- § Požádala-li stěžovatelka o poskytnutí kopií nájemních smluv, měla tím na mysli poskytnutí celého textového obsahu smluv. Žalovaný nebyl oprávněn posoudit, které informace jsou podstatné.
- § Účel ústavně zaručeného práva na poskytnutí informací, jakož i zákona o svobodném přístupu k informacím, je umožnění laické kontroly výkonu veřejné moci a nakládání s veřejným majetkem.
- § V souladu s ústavou a komunitárním právem je pouze takový výklad pojmu informace, dle něhož se informací rozumí veškerý textový (příp. i grafický) obsah předmětných listin (nájemních smluv). Zhotovení kopií listin (nájemních smluv) je tak v podstatě jediným racionálním prostředkem zpřístupnění požadovaných informací jejich žadateli.
- § Informací není informace o obsahu smlouvy, nýbrž obsah smlouvy jako takový.

Více informací na <http://www.otevrete.cz/>.